

דין חרש והקורא ולא השמיע לאזנו

משנה (אפשרות א): לא יוצא אף בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.

משנה. הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן, רבי יהודה מכשיר בקטן.
גמרא. מאן תנא חרש דיעבד נמי לא? - אמר רב מתנה: רבי יוסי היא, דתנן: הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא, רבי יוסי אומר: לא יצא.

משנה (אפשרות ב): יוצא בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.

וממאי דרבי יוסי היא, ודיעבד נמי לא? דלמא רבי יהודה היא, ולכתחלה הוא דלא, הא דיעבד - שפיר דמי! - לא סלקא דעתך, דקתני חרש דומיא דשוטה וקטן, מה שוטה וקטן דיעבד נמי לא, אף חרש - דיעבד נמי לא. - ודלמא הא כדאיתא והא כדאיתא! - מדקתני סיפא: רבי יהודה מכשיר בקטן - מכלל דרישא לאו רבי יהודה היא. - ודלמא כולה רבי יהודה היא? מי דמי? רישא לפסולה וסיפא לכשירה. - ודלמא כולה רבי יהודה היא, ותרי גווני קטן קתני לה, וחסורי מיחסרא והכי קתני: הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן, במה דברים אמורים - בקטן שלא הגיע לחינוך, אבל בקטן שהגיע לחינוך - אפילו לכתחלה, שרבי יהודה מכשיר בקטן.

משנה (אפשרות ב): יוצא בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
יהודה בן רשפ"ז: יוצא לכתחילה.

במאי אוקימתא - כרבי יהודה, ודיעבד. אלא הא דתני יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי: חרש המדבר ואינו שומע - תורם לכתחלה, מני? אי רבי יהודה - דיעבד אין, לכתחלה לא. אי רבי יוסי - דיעבד נמי לא!

משנה (אפשרות א): לא יוצא אף בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות ב): יוצא לכתחילה.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
יהודה בן רשפ"ז: יוצא לכתחילה.
ברייתא של ברהמ"ז: יוצא בדיעבד.

ואלא מאי - רבי יהודה ואפילו לכתחלה? אלא הא דתניא: לא יברך אדם ברכת המזון בלבו, ואם בירך - יצא, מני? לא רבי יהודה ולא רבי יוסי. אי רבי יהודה - אפילו לכתחלה, אי רבי יוסי - אפילו דיעבד נמי לא!

משנה (אפשרות א): לא יוצא אף בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות ב): יוצא לכתחילה.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
יהודה בן רשפ"ז: יוצא לכתחילה.
ברייתא של ברהמ"ז: יוצא בדיעבד.
ר' יהודה בשם ראב"ע: יוצא בדיעבד.
ר' מאיר: יוצא לכתחילה.

לעולם רבי יהודה, ואפילו לכתחילה, ולא קשיא; הא - דידיה, הא - דרביה. דתניא, רבי יהודה אומר משום רבי אלעזר בן עזריה: הקורא את שמע צריך שישמיע לאזנו, שנאמר: שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד - השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיך. רבי מאיר אומר: אשר אנכי מצוך היום על לבבך - אחר כוונת הלב הן הן הדברים.

משנה (אפשרות ב): יוצא בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
יהודה בן רשפ"ז: יוצא לכתחילה.
ברייתא של ברהמ"ז: יוצא בדיעבד.
ר' יהודה בשם ראב"ע: יוצא בדיעבד.
ר' מאיר: יוצא לכתחילה.

השתא דאתית להכי, אפילו תימא רבי יהודה כרביה סבירא ליה. והא דתני יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי - רבי מאיר היא.